

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ
ТА БІОТЕХНОЛОГІЯ ВІДТВОРЕННЯ ТВАРИН»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	211 Ветеринарна медицина Ветеринарна медицина
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	3, 4 курс, 6, 7 семестр
Трудомісткість	180 годин
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини, кафедра хірургії та акушерства
Контактні дані розробника(ів)	Панасова Тетяна Георгіївна tetiana.panasova@pdau.edu.ua
Мета вивчення навчальної дисципліни	оволодіти методами діагностики вагітності та неплідності, діагностики та терапії акушерських і гінекологічних захворювань, теоретичними та практичними знаннями з біотехнології відтворення тварин.
Компетентності	Загальні: 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел. 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. 14. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 17. Здатність працювати в команді та навички міжособистісної взаємодії. Фахові: 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності. 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності. 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати. 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з

	лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби. 9. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції. 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.
Результати навчання	1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини. 3. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
Методи навчання	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда, інструктаж. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження. Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль; заохочування, вказування на недоліки, зауваження Інтерактивні методи: дискусії, диспути, дебати; проєктування професійних ситуацій; Методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь. Методи письмового контролю: контрольна робота, самостійна робота, творче завдання. Методи лабораторно-практичного контролю: контрольні-лабораторні роботи, навчально-контрольні комп'ютерні програми. Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз; визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Морфологія і фізіологія статевого апарату самок. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин. Будова та видові особливості статевих органів самок. Статева і фізіологічна зрілість. Статевий цикл самок. Овогенез і фолікулогенез. Нейрогуморальна регуляція статевого циклу. Тема 2. Біотехнологія відтворення тварин: Фізіологічні основи і техніка отримання сперми від плідників. Сперма, її склад і фізико-хімічні властивості. Оцінювання якості та розрідження сперми. Способи зберігання та транспортування сперми. Фізіологія осіменіння самок. Технологія штучного осіменіння самок. Трансплантація ембріонів у тварин. Тема 3. Фізіологія і діагностика вагітності: Сутність і механізм процесу запліднення. Фактори, що сприяють заплідненню. Сутність і класифікація вагітності. Стадії розвитку ембріона і плода. Плідні оболонки і плацента. Зміни в організмі вагітних самок. Діагностика вагітності. Тема 4. Патологія вагітності: Набряк вагітних, залежування вагітних, маткова кровотеча, маткові грижі та випадіння матки, позаматкова вагітність, додаткова вагітність, передчасні перейми і потуги, внутрішньоутробна інфекція. Аборти: класифікація,

	ідіопатичні незаразні аборти, симптоматичні незаразні аборти, допомога тваринам при абортах, заходи профілактики абортів. Тема 5. Фізіологія родів: Нейрогуморальна теорія родів та інші теорії, передвісники родів, родові шляхи, плід як об'єкт родів, стадії та біомеханізм родів, видові особливості родів. Тема 6. Патологія родів: Сутність і причини патологічних родів. Порушення динаміки родів, порушення взаємовідносин між плодом і родовими шляхами, затримка посліду. Ускладнення родів. Тема 7. Оперативне акушерство: Розроджувальні операції: розтин промежини, розтин шийки матки, фетотомія, кесарів розтин, екстирпація вагітної матки. Тема 8. Фізіологія і патологія післяродового періоду: Інволюція статевих органів, лохії, видові особливості. Післяродові парез, невроз, еклампсія. Субінволюція матки, сапремія. Гострі післяродові метрити. Післяродові септичні захворювання. Тема 9. Хвороби новонароджених: Головні критерії життєздатності новонароджених телят, ягнят, поросят. Методи діагностики та лікування хвороб новонароджених. Асфіксія, її клінічні форми. Затримання меконію. Кровотеча із судин пупка. Запалення пупка. Нориця урахуса. Тема 10. Морфологія і фізіологія молочної залози: Будова, кровопостачання та іннервація вимені корови, лактація. Тема 11. Патології молочної залози. Мастити: Функціональні розлади вимені, хвороби шкіри, хвороби сосків, набряк, травми, кісти, новоутворення. Мастити. Розповсюдження та економічні збитки. Етіологія і патогенез. Класифікація маститів. Диференційна діагностика клінічно вираженого маститу. Серозний, катаральний, фібринозний, гнійний, геморагічний мастит. Субклінічний мастит. Тема 12. Терапія і профілактика хвороб молочної залози: Методи лікування (фізичні, етіологічні, патогенетичні). Специфічні заходи профілактики. Тема 13. Ветеринарна гінекологія: Неплідність і яловість сільськогосподарських тварин. Економічні збитки від неплідності. Класифікація неплідності. Тема 14. Симптоматична неплідність: Діагностика, патогенез і лікування запалень та дисфункцій яєчників у корів. Оофорит та періоофорит. Гіпофункція, персистентне жовте тіло, кісти яєчників. Атрофія та склероз яєчників. Тема 15. Діагностика, лікування і профілактика гінекологічних хвороб: Вульвіти, вестибуловагініти, цервіцити. Хронічний ендометрит. Запалення яйцепроводів. Гінекологічна диспансеризація. Заходи профілактики неплідності.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Поточний: опитування, виконання тестів, виконання лабораторних робіт, контрольна робота, виконання завдань самостійної роботи. Підсумковий: екзамен, екзамен.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і

	комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Дисципліни, що передують вивченню: «Анатомія свійських тварин», «Фізіологія тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія» «Клінічна діагностика хвороб тварин».
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Яблонський В.А., Хомін С.П. Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І., Любецький В.Й. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. Вінниця: Нова книга, 2006. 592с. 2. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. Харків: Прапор, 2003. 400 с. 3. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. К.: Мета. 2002. 319 с. 4. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин. К.: Аристей. 2004. 296 с. Допоміжні 1. Інструкція зі штучного осіменіння корів і телиць. Наказ Міністерства аграрної політики України 1 серпня 2001 р. N 230. 2. Харенко М.І., Хомин С.П., Кошовий В.П., та ін. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин / Навч. посібник. Суми: ВАТ «Сумська обласна друкарня», видавництво «Козацький вал», 2005. 554 с. 3. Березовський А.В., Харенко М.І., Любецький В.Й. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: навчальний посібник. Київ: ДІА. 2018. 447 с. 4. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. Київ.: Видавничий дім «Слово»; 2005. 336с. 5. Завірюха В.І., Куртяк Б.М. Патологія органів розмноження та стимуляції продуктивності корів. Львів: «ТеРус», 1999. 148 с.

6. Зверева Г. В., Сергієнко О.І., Чухрій Б.М. Профілактика неплідності корів і телиць. К.: Урожай, 1981. 104 с.
7. Косенко М.В. Диспансеризація в системі профілактики неплідності і контролю відтворної функції сільськогосподарських тварин. Київ: Урожай, 1995. 232 с.
8. Кошовий В.П. Акушерсько-гінекологічна патологія у корів. Харків державна зооветеринарна академія. Харків: Золоті сторінки. 2004. 154 с.
9. Кошовий В.П., Іванченко М.М., Склярів П.М. [та ін.] Патологія вагітності у тварин. Харківська державна зооветеринарна академія. Харків: Видавництво Шейніної О.В. 2009. 276 с.
10. Любецький В.Й. Михайлюк М.М. Родова і післяродова патологія у молочних кіз. Київ: Київська правда. 2002. 48 с.
11. Харута Г.Г. Прогнозування відтворної функції корів. Білоцерківський державний аграрний університет. Біла Церква: БДАУ. 1999. 93 с.
12. Панасова Т.Г., Пługатирьов В.П., Звенігородська Т.В., Туль О.І. Словник термінів ветеринарного акушерства, гінекології, біотехнології відтворення тварин та ветеринарної андрології. Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина ступеня вищої освіти магістр. Полтава. 2023. 96 с.
13. Панасова Т.Г., Пługатирьов В.П., Довгопол В.Ф. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів факультету ветеринарної медицини по темі: «Фізіологія і патологія родів у кіз». Полтава Редакційно-видавничий відділ ПДАА, 2005. 30 с.
14. Панасова Т.Г., Довгопол В.Ф., Пługатирьов В.П. Фізіологія та патологія статеві системи кішок. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів факультету ветеринарної медицини. Полтава. Редакційно-видавничий відділ ПДАА, 2010. 57 с.
15. Панасова Т.Г., Довгопол В.Ф., Пługатирьов В.П. Фізіологія та патологія репродуктивної системи сук. Методичні вказівки для самостійної роботи магістрантів факультету ветеринарної медицини з дисципліни «Акушерство, гінекологія, андрологія та біотехніка відтворення». Полтава Редакційно-видавничий відділ ПДАА, 2012. 50 с.
16. Пługатирьов В.П., Довгопол В.Ф., Панасова Т.Г., Гришко Д.С. Неплідність корів і телиць (причини, діагностика, лікування і профілактика). Методичні вказівки для самостійної роботи магістрантів спеціальності 8.11010101 «Ветеринарна медицина» з дисципліни «Акушерство, гінекологія, та біотехнологія відтворення тварин». Полтава Редакційно-видавничий відділ ПДАА, 2014. 42 с.
17. Лобачова І.В., Жулінська О.С. Михайлова І.Г., Войтенко С.Л. Методичні рекомендації з трансплантації ембріонів овець. Інститут тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова», Полтавська державна аграрна академія. 2013. 32 с.
18. Довгопол В.Ф., Панасова Т.Г., Пługатирьов В.П., Туль О.І. Методи патогенетичної терапії акушерських та гінекологічних захворювань. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти і практичних лікарів ветеринарної медицини. Полтава: Швидкодрук, 2021. 43 с.

Рік введення

2024